

Digitalna tranzicija slovenskih podjetij 2026–2030: Ključni trendi in možnosti financiranja

V letih 2026–2030 slovenska podjetja vstopajo v odločilno fazo digitalne preobrazbe. Strategija **Digitalna Slovenija 2030** (DSI2030) in evropski program Digital Decade postavljata ambiciozne cilje, ki jih morajo doseči tako mala in srednje velika podjetja (MSP) kot tudi večja podjetja, če želijo ostati konkurenčna na globalnem trgu. Po podatkih iz DSI2030 slovenska MSP zaostajajo za povprečjem EU pri digitalni intenzivnosti (50 % v 2023 proti 58 % v EU), uporabi velepodatkov (19 % proti 33 %) in storitvah računalništva v oblaku (36 % proti 39 %). Cilji do 2030 so jasni: vsaj **75 % podjetij** naj uporablja umetno inteligenco, oblak in velepodatke, **90 % MSP** pa naj doseže osnovno raven digitalne intenzivnosti.

Za doseg te ciljev je potrebnih med 4,7 in 4,9 milijarde evrov naložb do 2030. Država je za leti 2025–2026 v akcijskem načrtu DSI2030 namenila skupaj več kot **183 milijonov evrov** (105 milijonov za 2025 in 78 milijonov za 2026). Dodatna sredstva prihajajo iz evropskih programov, kot je Digital Europe Programme, kohezijskih skladov in nacionalnih spodbud preko Slovenskega podjetniškega sklada (SPS) ter Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport (MGTŠ).

Digitalna tranzicija ni več »lepa želja«, temveč nujnost za povečanje produktivnosti, dodane vrednosti na zaposlenega in trajnostnega poslovanja. Podjetja, ki bodo zamudila, tvegajo izgubo konkurenčnosti. V nadaljevanju predstavljamo ključne trende in praktične možnosti financiranja ter nasvete, kako jih izkoristiti.

Ključni trendi digitalne tranzicije 2026–2030

1. Umetna inteligenca (AI) in Industry 5.0 AI ni več futuristična tehnologija – postaja temelj poslovanja. Cilj DSI2030 je, da jo do 2030 uporablja 75 % podjetij (trenutno le 11 %). Trend gre v smeri **Industry 5.0**: človeško usmerjene avtomatizacije, kjer AI sodeluje z zaposlenimi pri odločanju, optimizaciji procesov in personalizaciji storitev. Pričakujte široko uporabo generativne AI za marketing, logistiko, proizvodnjo in upravljanje dobavnih verig. V Sloveniji se to odraža tudi v modelu **Slovenija 5.0**, ki poudarja etičnost, trajnost in vključenost zaposlenih.

2. Računalništvo v oblaku, velepodatki in digitalni dvojčki Do 2030 naj 75 % podjetij uporablja oblak in velepodatke. Podjetja bodo vse pogosteje uvajala **digitalne dvojčke** (digital twins) za simulacijo proizvodnih procesov, zmanjšanje stroškov in hitrejše inovacije. Pomembni so tudi evropski podatkovni prostori (Data Spaces), ki omogočajo varno izmenjavo podatkov med podjetji in panogami (npr. manufacturing, zdravstvo, turizem).

3. Kibernetska varnost in resilientnost Z rastjo digitalizacije rastejo tudi kibernetski napadi. Trend je vgradnja kibervarnosti že v fazi načrtovanja (Security by Design). Podjetja bodo morala doseči vsaj osnovno raven kibernetske higiene, vključno z večfaktorsko avtentikacijo, rednimi penetracijskimi testi in skladnostjo z NIS2 direktivo.

4. Trajnostna in zelena digitalizacija Digitalizacija ni ločena od zelenega prehoda. Kombinacija AI, IoT in oblaka omogoča optimizacijo porabe energije, krožno gospodarstvo in poročanje po CSRD. Slovenija 5.0 poudarja prav to – digitalne tehnologije kot orodje za manjši ogljični odtis in večjo družbeno odgovornost.

5. Razvoj digitalnih kompetenc in človeško usmerjena transformacija Največja ovira ni tehnologija, temveč ljudje. Trend je sistematično usposabljanje zaposlenih (digitalne kompetence, AI literacy). Podjetja, ki bodo investirala v kulturo učenja, bodo lažje privabila talente in ohranila obstoječe kadre.

Možnosti financiranja v obdobju 2026–2030

Financiranje je na voljo na več ravneh – od nepovratnih sredstev do ugodnih kreditov in garancij.

Nacionalne spodbude

- **Akcijski načrt DSI2030 (2025–2026):** 183 milijonov evrov za ukrepe, ki neposredno podpirajo digitalizacijo gospodarstva.
- **Slovenski podjetniški sklad (SPS):** Razpisi, kot je P4D (in podobni v 2026), omogočajo do **100.000 €** nepovratnih sredstev za celovito digitalno transformacijo MSP (50 % intenzivnost, minimalni stroški operacije 200.000 €). Podjetja lahko sodelujejo tudi z zunanjimi strokovnjaki iz kataloga Digitalnega inovacijskega stičišča (DIH Slovenia).
- **MGTŠ in SID banka:** Garancije, subvencije obrestne mere (npr. P1 Plus 2026) in krediti za digitalne naložbe.
- **Nacrt razvojnih spodbud 2026:** Posebna pozornost MSP in zagonskim podjetjem na področju digitalnih tehnologij.

Evropska sredstva

- **Digital Europe Programme:** Odprti in prihajajoči razpisi v 2026 (npr. za AI, Data Spaces for Manufacturing, konsolidacijo EDIH). Podpora za testiranje, uvajanje tehnologij in usposabljanja.

- **Evropski digitalni inovacijski hubi (EDIH):** Brezplačna ali močno subvencionirana svetovanja, testiranja in pilotni projekti za MSP v prioritetnih panogah (proizvodnja, turizem, agro, zdravstvo).
- **Kohezijska politika 2021–2027 in Horizon Europe:** Sredstva za RRI projekte, digitalne inovacije in zeleno-digitalni prehod.
- **Recovery and Resilience Facility** (preostala sredstva): Še vedno dostopna za nekatere digitalne projekte do sredine 2026.

Skupaj gre za kombinacijo nepovratnih sredstev (do 50–100 %), garancij in davčnih olajšav, ki močno znižajo prag vstopa.

Praktični koraki za uspešno digitalno tranzicijo

1. **Ocenite digitalno zrelost** podjetja (brezplačna orodja na dih.slovenia.si).
2. **Pripravite akcijski načrt** digitalne transformacije (obvezni del prijav na SPS razpise).
3. **Izberite prave tehnologije** glede na panogo in velikost podjetja.
4. **Vključite zaposlene** že od začetka – usposabljanje je ključ do sprejemanja sprememb.
5. **Izkoristite zunanje strokovnjake** iz DIH ali certificiranih svetovalcev.

Zaključek: Priložnost, ki je ne smete zamuditi

Obdobje 2026–2030 je za slovenska podjetja »make or break« moment. Tisti, ki bodo aktivno vlagali v AI, oblak, podatke in kibervarnost, bodo dosegli višjo produktivnost, nove poslovne modele in boljšo odpornost na krize. Država in EU ponujata rekordna sredstva – zdaj je čas, da jih izkoristite.

Ne čakajte na zadnji trenutek. Digitalna tranzicija se ne zgodi čez noč, ampak z jasnim načrtom in pravimi partnerji.

Pripravila: Polona Cimprič, Posoški razvojni center, SPOT Goriška

Tolmin, 20. 4. 2026